

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 274

Maribor, sreda 2 decembra 1931

»JUTRA«

Zha, a razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno prejetan v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelk »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Po Lavalovi zmagi

Kakor smo javali, je minoli petek francoska poslanska zbornica s 325 proti 150 glasovom izrekla Lavalovi vladi in njeni zunanji politiki zaupanje. Vlada Francije je na Lavalova usta jasno izrekla svoje stališče glede reparacij, glede kreditov in glede bodoče konference vele-

Zmago francoske vlade je treba tem pazneje presojati, ako vemo, kaj je Laval v svojem velikem govoru minoli četrtek o zunanji politiki Francije povedal. Francija — je dejal med drugim z močnim povdarkom — ima v svojstvu upnika pravico, pokazati se strogo proti zapravljanju nemških vlad, ki plačujejo dolge s posojili, so oborožile nemško industrijo in nato izjavile, da so insolventne. In dalje: Francija ne odklanja možnosti proučitve novega aranžmana reparacij za čas trajanja krize, da bi tako Nemčiji omogočila, da popravi svoj kredit. Toda Francija hoče tudi, da ostanejo haške pogodbe v veljavi in ne bo sprejela nobenih obveznosti, ki bi ne bile v skladu s temi pogodbami. In končno: Francoska vlada bo pristala na zmanjšanje reparacij samo v tej meri, v kolikor bodo Franciji sami popustili vojne dolge. Na prednost zasebnih dolgov pred političnimi dolgi Nemčije pa Francija ne more pristati. H koncu svojega ekspezeja je pa Laval tudi s tehtnim povdarkom naglasil, da hoče Francija slejkoprej služiti staremu idealu civilizacije in resničnega miru.

Odločni nastop Lavalov je po celi Franciji žel odobravanje, je naletel na odpor v Nemčiji in vplival kot mrzel curek v Angliji, kjer so pod vplivom germanofilskega tiska že močno stali na Nemčiji naklonjenem stališču.

Z dogodki se bavi v posebnem članku tudi francoski publicist Jules Sauerwein, ki zanimivo opisuje razvoj v mišljenju francoskega naroda. Konstatira, da se ustvarja nova zveza vseh onih, ki hočejo doprinesiti vse potrebne žrtve za pred morebitnimi nevarnostmi ter hočejo doprinesiti vse potrebne žrtve za varnost svoje dežele in ohraniti francosko armado v stanju mirne pripravljenosti. So pa na stališču, da ne zadoštujejo samo ukrepi vojaškega značaja in da je treba storiti vse, da se očuva mir tudi z drugimi sredstvi. So prijatelji mednarodne organizacije sigurnosti in se je na njihovo pobudo vršila te dni v Parizu zasebna razorožitvena konferenca. Močna vez, rekli bi moralistična malta vseh teh ljudi, ki enako mislijo in čutijo, so bivši frontni bojovníki. V tem duhu se giblje danes francoska notranja in zunanja politika.

Seveda je naravno, pravi Sauerwein, da bi propaganda teh ljudi bila otežkočena, ako bi v Nemčiji prišli na oblast Hitler in njegovi. V tem slučaju bi Francija tem bolj imela dolžnost, da ojači svoje lastne vojaške sile potom mednarodne organizacije, da bi tako mogla odoliti političnim in socialnim nevarnostim.

Spremembe v mestnem zastopstvu

DR. FRANJO LIPOLD NAČELNIK, RUDOLF GOLOUH PODNAČELNIK. — NOVI ČLANI MESTNEGA IN OBČINSKEGA SVETA.

MARIBOR, 2. decembra. Gospod ban Dravske banovine v Ljubljani je na osnovi zakona razrešil funkcij sledeče dosedanje člane občinske uprave mestne občine mariborske: dr. Alojzija Juvana mesta načelnika, dr. Andreja Vebleta, dr. Lotharja Mühleisna in dr. Antona Jerovška mesta svetovalcev ter Franca Hrstelja, Karla Jelka, Ruperta Pivca, Vladimira Pušenjaka, Jožefa Stabeja, Franja Žebota, Ivana Wurzingerja, Lambertha Aljančiča, Alojzija Čeha, Julija Pirmerja in Henrika Senekoviča mest občinskih svetovalcev. Na njihova mesta je postavil: za mestnega načelnika dosedanjega svetovalca in podžupana dr. Franja Lipolda; za podnačelnika in mestnega svetovalca Rudolfa Golouha, člana ban-

skega sveta in šefa borze dela v Mariboru; za mestne svetovalce: Karla Puglja, veletrgovca z vinom; dosedanjega občinskega svetovalca Henrika Sabothya, podpolkovnika v p. in dr. Fera Müllerja, odvetnika; za občinske svetovalce pa: sedlarja in jermenarja Ivana Kravosa, trgovskega zastopnika Franja Perica, industrijalca Draga Rogliča, veletrgovca Rada Lenarda, železniškega kontrolorja Franca Pagona, odvetnika dr. Miloša Vauhnik, bančnega ravnatelja Bogdana Pogačnika, davčnega kontrolorja Ferda Preloga, tovarnarja Karla Wesiaka, odvetnika dr. Vinka Rapotca, železniškega pleskarja Franca Špraha in stavbenika inž. Jožeta Jelenca.

Nevarnost prevrata na Finskem

POSLEDICE GOSPODARSKE IN DENARNE KRIZE.

HELSINGFORS, 2. decembra. Zaradi gospodarske krize in padanja valute je nastala na Finskem krava pravcata panika. Od vseh strani in od vseh krajev prihajajo vznemirljiva poročila o pripravljanju državnega prevrata. Organizacija Lappo je razvila mogočno propagando in grozi z novim pohodom na Helsingfors, ki bi bil neprimeren večji in ostrejši kakor je bil oni pred dvema letoma. Notranji minister Oern je na tozadevno interpelacijo v parla-

mentu odgovoril, da vesti o pripravljajoči se vstaji niso popolnoma brez podlage. Oblasti so o vsem, kar se v državi dogaja, dobro poučene. Nekatere politične organizacije se zares bavijo s prevratom, vendar pa vlada doslej še ni našla povoda, da bi nastopila proti njim. Nadalje je notranji minister Oern še dejal, da bo vlada storila vse, da se v državi obdrži popoln red in mir.

Narodni socialisti vstopijo v nemško vlado

ZANIMIVO RAZKRITJE V LONDONSKIH »TIMES«.

LONDON, 2. decembra. »Times« po strah pred možnostjo, da bi vstop nacionalistov v vlado popolnoma spremeni krajšem času z važnimi notranjepolitičnimi spremembami v Nemčiji. Pogajalci poročajo, da so tam prepričani, da bo nja med voditelji narodnosocialistične v tem slučaju prevzel vodstvo zunanje ga gibanja in državnim kancelarjem politike dr. Brüning. Oseba dr. Brüdr. Brüningom so že toliko uspela, da nina pa je Franciji porok, da se bo je vstop Hakenkreuzlerjev v vlado zblíževanje Nemčije in Francije še naskoraj gotov. List pravi dalje, da so se daljevalo v Franciji že vdali, čeprav je bil velik

Reševanje mandžurskega spora

PARIS, 2. decembra. Kakor zatrjujejo v krogih, ki so zelo blizu Svetu Društva narodov, je pričakovati končne ureditve kitaisko-japonskega spora šele koncem prihodnjega tedna. Resolucijski načrt Sveta Društva narodov vsebuje šest točk. Svet zahteva predvsem, da obe nasprotujoči se sili priznata v polni meri ter izrecno znano resolucijo Društva narodov z dne 30. septembra t. l. Kitaiska in Japonska se nadalje zavežeta, da ne bosta vznemirjali druga drugo z nikakimi akcijami, ki bi utegnili zahtevati človeških žrtev. Končno morata vse svoje informacije prepustiti v uporabo Društvu narodov, priznati in sprejeti petčlansko komisijo, ki jo bodo tvorili Francoz,

Anglež, Amerikanec, Italijan in Nizozemec. Briand dobi pooblastilo, da opazuje potek dogodkov na Daljnem vzhodu do januarskega zasedanja Sveta Društva narodov. Če bi se izkazalo za potrebno, lahko Briand kot predsednik Sveta skliče izredno zasedanje, nanašajoče se na mandžurski konflikt.

ATENTAT NA OSEBNI VLAK V AVSTRIJI

DUNAJ, 2. decembra. V bližini postaje Prägerarten na Gorenjem Avstrijskem je bil včeraj izvršen atentat na osebni vlak, ki je vozil z Dunaja v Linz. Na prostoru kakih 120 m je bilo postavljenih več zaprek, tako kamenja kot kosov železa itd. Ko je vlak došel do omenjenega mesta, je zavozil v zapreke, katere je pa k sreči potiskal dalje pred seboj. Istočasno so pa atentatorji zažgali tudi železniško čuvajnico. Oblasti sodijo, da so atentatorji hoteli napasti vlak z roparskimi nameni, ker je vozil železno blagajno z večjo vsoto denarja.

Prerokovanje kneza Starhemberga

DUNAJ, 2. decembra. Knez Starhemberg je imel v Gradcu shod, na katerem je med drugim dejal, da namerava čimprej prevzeti v Avstriji oblast v imenu Heimwehra. Nemčija tretira Avstrijo kot »quantite negligible« in nima interesa, da se protivi vse večji in večji boljševizaciji Avstrije. Mogoče pa dela Nemčija to tudi v misli, da bo za tri leta tako in tako zavladal v njej Hitler, a tedaj bo šla tudi Avstrija za njim.

Mlečna akcija v Mariboru

Namen banske uprave je, izboljšati naše razdrapano mlekarstvo. Z delom pa se začne najprej tam, odkoder izhaja poziv.

Šef Zdravstvenega urada v Mariboru g. dr. Vrtovec je pred par tedni napisal v »Večerniku« članek o mlečni akciji. Dopisnik poziva mestno občino, da mu pomore izvesti organizacijo pitja mleka na mestnih šolah. Akcija, ki jo je započel g. dr. Vrtovec, je našla na šolah odmev, ki se da prispodobiti ptičjemu gnezdu mnogoštevilne družine. Vsi ti mali bi hoteli mleka. »Večernikov« članek je našel pri banski upravi v Ljubljani popolno razumevanje. Ves minuli teden, ter še v ponedeljek in včeraj so se vršila v okolič predavanja in sestanki, ki imajo namen organizirati kmetovalce v eno skupnost, ki bi bila zmožna stalno zalagati meščane z dobrim in zdravim mlekom. Na ta način bi se odpravilo prekupčevanje z mlekom, katerega krivda je slabo, nezdravo mleko z menjajočo ceno. Razlika v ceni mleka med producentom in konzumentom v mestu je bila do sedaj le prevelika. Kmet je dobival v zunanjih vaseh 1—1.25 Din za 1 meka, v mestu pa se je oddajalo po 3 Din liter. Šele zadnji čas, ko so pritisnili neki dalnji privozniki, je naenkrat padla cena na 2 do 2.75 Din za 1. Le čudno, zakaj se ni že preje pocenilo mleko, saj nizke cene na deželi niso novejšega datuma. Nimam namena pri tem zagovarjati one, ki so pričeli zadnje čase privvažati mleko v mesto iz daljine in s tem trenutno znižali ceno mleku. Mleko in žito, ki se da poljubno prevažati na razdalje brez poškodbe. Neurejeni dobavniki mleka so od danes do jutri in zmrznejo vselej tedaj, ko se vse odtaja v pomladi.

V danih razmerah morejo dobavljati mestu dobro mleko samo okoliške občine z urejeno mlekarско centralo. Čas izkoriščanja, prekupčevanje z mlekom mora čimprej prenehati, zato je že poskrbljeno! Mleko je najobčutljivejša hrana in pripada v prvi vrsti našim najmanjšim, zato je in mora biti dolžnost in interes vseh nas, da pomagamo izvesti mlečno akcijo tako, kot je izvedena že v vseh kulturnih državah.

Ni lahko delo, organizirati našega kmeta v mlekarске zadruge, še težje pa je privesti zadruge v obratovanje. Zato pa dobre volje in razumevanja na eni in drugi strani, pa bo šlo. Je to nekaj, kar se lahko trenutno še zadržuje, toda ne za dolgo, kajti prišel bo čas, ki bo dokazal, da mlekarstvo ni šušmarstvo.

Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna »Franz Josefova« grenčica do urejenega železeca in črevesja. Glavni zastopnik modernega zdravilstva za ženske so preizkusili, da »Franz Josefova« voda v največjih slučajih učinkuje hitro, sigurno in brez bolečin. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Proslava 1. decembra

KAKOR REDKO DOSLEJ JE LETOS MARIBOR PROSLAVIL PRAZNIK UJEDINJENJA.

Maribor, 2. dec.

Veličastnejše kakor kedaj po preobratu je naše mesto proslavilo letos praznik našega osvobođenja in ujedinjenja. Že na predvečer je bilo mnogo hiš v državnih zastavah, na dan praznika pa so bila le redka poslopja brez zastav. Praznovanje letošnjega narodnega praznika se je vršilo v jasni zavesti nacionalne zmage pri volitvah, zato je dobil tudi letošnji 1. december svoje posebno lice. Ponovno in izrazito se je vzbudila zavest in ljubezen do svobode, ki nam jo je prinesel ta toliko pomembni dan v zgodovini našega jugoslovenskega naroda.

Naš Sokol se je pripravil na svečano proslavo 1. decembra s svojo

veličastno akademijo,

ki se je vršila v Unionski dvorani že na predvečer. Akademije so se udeležili in so bili navzoči vsi oficijelni zastopniki oblastev in uradov, zastopniki številnih korporacij in ogromno narodno zavednih meščanov. Akademija Sokola Maribora matice je potekla v prazničnem razpoloženju in zapustila v slehernem globok utis stremeljenja naših moči in sloge.

Jutro državnega praznika se je rodilo v lepem zimskem solncu. Že zgodaj je bilo opaziti na ulicah po mestu nenavadno živahnost.

Šolska mladina

se je zbrala po mašah v slavnostnih dvoranih svojih zavodov s svojimi profesorji in učitelji. Vseposod zgodovinska predavanja o pomenu narodnega praznika in številne deklaracije ter recitacije.

Ob pol deveti uri se je zbral na Rotovškem trgu

obrtiški naraščaj

in številni narodno zavedni mojstri in mojstrinje. Ob 9. uri se je vršila za obrtniški naraščaj služba božja. Po maši so se zbrali v dvorani Zadrugne gospodarske banke, kjer je imel slavnostno predavanje o zgodovini in pomenu 1. decembra obrtno-zadružni nadzornik Založnik. Prežeta novega duha in novih misli je obrtniška mladina zapuščala slavnostno dvorano.

Ob 11. uri so se zbrali v veliki dvorani Narodnega doma Sokoli društva Maribora matice. Po uvodni deklaraciji in po svečanem nagovoru staroste brata dr. Boštjančiča so izvršili novi člani, ki jih je bilo po številu 242,

slovesno zaobljubo

pred častljivim sokolskim praporom.

Ob 11. uri je bilo v stolni cerkvi slavnostno cerkveno opravilo.

Škof dr. Andrej Karlin je ob asistenci pomožnega škofa dr. Tomažiča in druge duhovščine opravil slavnostni »Te deum«. Svečanega opravila so se udeležili vsi zastopniki oblastev in uradov ter vojaških oblasti. Pred stolnico sta bili postrojeni dve četi domačega 45. pešpolka s polkovno zastavo, četa gojencev inženirske podoficirske šole in četa dijakov-inžercev. Polnoštevilno so bili zbrani tudi rezervni častniki.

Ob 11. uri se je vršila tradicionalna prireditev sportnega kluba Maribor,

tek Osvobođenja,

kateri je prisostvovalo na cilju, na Trgu

svobode, številno občinstvo.

Ob 20. uri pa se je vršil v Narodnem gledališču

novinarski koncert,

ki so ga posetili med drugimi zastopniki oblastev, uradov, šol, mestne občine ter drugih korporacij in organizacij gg. banški svetnik dr. Poljanec kot zastopnik okrožnega inspektorata, oba sreska načelnika dr. Ipavic in Makar, mestni župan dr. Lipold in podžupan Golouh, ter številno občinstvo. Nastopili so pevski zbori Glasbene Matice pod vodstvom g. prof. Mirka, Drave pod taktirko g. Horvata, Jadrana pod vodstvom g. Laha in Maribora pod vodstvom g. Gašpariča. Solotočke so ob klavirski spremljavi g. Mirka odpeli gdžna Udovičeva, ga. Skvarčeva ter gg. Sancin in Neralič.

Po novinarskem koncertu se je ob pol deveti uri vršil večer Narodne Odbrane.

Miklavžev večer 5. XII.

Težno, 2. dec.

V nedeljo, dne 29. novembra t. l. smo proslavili v naši osnovni šoli praznik »Ujedinjenja«. V okusno okrašenem razredu (ki služi tudi za telovadnico) s slikami našega vladarja kralja Aleksandra I. ter njegovega prvorojenca Petrička se je nabralo članstva in prijateljsva »Sokola« nabito polno. Proslava sama se je izvršila točno v smislu navodil »Sokolskega Glasnika« z dne 22. X. 1931 ob zvokih lastnega salonskega orkestra. Po končani svečani zaobljubi članstva je bila uprizorjena lutkovna predstava »Snežulčica«. Vkljub slabemu vremenu je bil obisk izredno dovoljen. Idealni in požrtvovalni igralci (br. Pirca, član župne uprave, br. Cilenšek, s. Sancinova, Terglavčnikova, Lebanova, br. Gvardijančič, Huntner, Skarbot, Golob in Krt — vsi člani Sokola Maribor I.) so predvajali osebe igre potom lepih lutk s lajano. Dne 1. decembra so uprizorili isti igralci — razen br. Pirca — pod vodstvom načelnika br. Cilenška igro »Faust«, istotako izborna v vsakem oziru. Tudi tokrat je bil obisk s strani Tezenčanov še precej dovoljen. Zlasti naraščaj in deca so prišli krasno na svoj račun. Današnja moreča kriza je prignala celi trop dece k predstavam, katera ni zmogla bore vstopnine Din 2 in je skoraj jokačoče prosila pred vhodom, naj se jih Sokol usmili ter jih pusti brezplačno k predstavama. To se je naravno tudi zgodilo. Za lutkovno gledališče je zanimanje na Tezno veliko, žal manjka denarja za nabavo odra. Igralcem izreka »Sokol« Tezno za njih idealno požrtvovalnost najiskrenejšo zahvalo! Proslava 1. decembra ter obe lutkovni predstavi so uplivala na mnogobrojno občinstvo, članstvo, naraščaj in deco v nacionalnem, državnem in moralnem oziru izvanredno ugodno. Udeležba je bila s strani občinskega odbora z g. županom Bezjakom na čelu, nadalje orožniške postaje pod vodstvom komandirja g. Bajeca, krajevnega šolskega odbora ter ostalih društev Tezna polnoštevilna. — Zdravo!

Udruženje rezervnih oficirjev v Mariboru priredi v ponedeljek, dne 7. decembra ob 8. uri zvečer v restavraciji Orel družabni večer, združen s predavanjem tovariša Krambergerja o posetu naše delegacije pri svojih francoskih tovariših. Po predavanju prosta zabava. Člani so obvezani, da se udeležijo večera, dobrodošle so pa tudi njihove rodbine, znanci in prijatelji.

Bazični bazar Podpornega društva za revne učence v Mariboru

bo v nedeljo, dne 6. t. m. v Unionski dvorani. Otvoritev bo ob 8. uri. Ob 16 (4 pop.) bo čajanka s koncertnimi in rajalnimi točkami, ki jih bodo izvajale učenke in učenci meščanskih in osnovnih šol. Ker se množi število potrebnih otrok od dne do dne, ker je sredstev vedno manjše, se obrača podporno društvo na darželjive dobrotnike s prošnjo, da naklonijo za božični bazar vsaj majhen dar, ki naj ga blagovolijo poslati trgovini Wögerer ali pa šolskemu slugi 2. dekl. mešč. šole v Cankarjevi ulici.

Družinam, ki žive v pomanjkanju,

Radi pregleda družin, ki žive v pomanjkanju ter so potrebne pomoči, se bodo sprejemale prijave najpotrebnejših v socijalno političnem uradu mestnega načestva mariborskega do 10. decembra t. l. ob uradnih dnevih od 8. do 12. ure. Oziralo se bo zlasti na družine z nepreskrbljenimi otroki. Pogoji je vsaj tri mesečno bivanje v Mariboru. Za prijavo so potrebni sledeči podatki: prijava o bivanju v Mariboru, domovinska pristojnost, število nepreskrbljenih družinskih članov, celokupni dohodki družine in višina najemnine.

T. K. Triglav

Koncert Glasbene Matice v Ptuj.

V soboto, 12. decembra priredi Glasbena Matica v Ptuj v lastni dvorani koncert, na katerem nastopijo ženski, moški in mešani zbor ter godalni kvartet Gl. M. Prihodnjič objavimo izbrani spored tega koncerta. Že danes opozarjamo občinstvo na to prireditev Glasbene Matice, ki proslavlja letos desetletnico svojega obstoja.

Ljudska univerza v Mariboru.

V petek, dne 4. decembra ob 8. uri zvečer nadaljevanje gospodarskega in socijalnega cikla s predavanjem vseučilišnega profesorja g. dr. Milana Ivšiča iz Zagreba, ki bo govoril o velepomembni temi »Marksizem kot gospodarski in socijalni red«. Več kot pol stoletja stoji nauk Karla Marksa v ospredju vseh najbolj perečih vprašanj človeške družbe in srdita borba se vrši vsa zadnja desetletja za in proti. En del človeštva vidi v njem velikega genija, celo zveličarja, a drugi del — zapeljivca, lažnjivca in satana. Kje je resnica? O tem velikem socijalnem problemu bo govoril znani zagrebški sociolog kritično in stvarno.

Četrtek

Petek

SVENGALI

Za stvarni eksperimenti

Velika

kavarna

Zvišanje bolniških prispevkov.

Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je z rešitvijo z dne 20. nov. 1931 zvišalo prispevni tarif za bolniško zavarovanje od 6% na 6,5% za področje Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Zvišani tarif se uveljavi s 1. decembrom 1931. Nove tabele o prispevkih in odbitkih se dobe pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani, Miklošičeva cesta 20/I.

Poroke v Mariboru.

V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Adolf Habijanič, ključavničar drž. žel., z gdč. Marijo Grilovo, krojačico; Ludvik Alchmaler, tovarn. del.; Franc Genovejo Višnerjevo, tov. del.; Franc Mohorko, ključ. drž. žel., z gdč. Marijo Vedlinovo, kuharico; Ludvik Klemenčič, mizar, z gdč. Justino Klemenčičevo, tkalico; Hemrik Potač, mesar, z gdč. Ano Očkovo, gostilniško hčerjo; Ivan Straub, črkoslikar, z gdč. Terezijo Lešnikovo, kuharico; Drago Vabič, uslužbenec mestnega gradb. urada, z gdč. Antonijo Smolarjevo, gospodinjjo; Alojzij UI, bančni ekspedijent, z gdč. Angelo Cajnkovo, posestnico; Franc Bezljaj, stavbeni tehnik, z gdč. Vladislavo Stefančičevo, uradnico Zdravstvenega urada; Konrad Lorbeč, hotelski vratar, z gdč. Elizabeto Cebeljvo, hišnico.

Maribor ne zaostaja...

Naše mesto ne zaostaja za drugimi, po sebnosti ne v pogledu moderno urejenih restavracij, kavarn in drugih lokalov. Tudi postrežba je temu primerna. Toplo pa moramo pozdraviti korak, natakarijev v kolodvorski restavraciji, ki so z večerajšnjim dnevom slekli svoje črne obleke in bele jopice ter oblekli nove »uniforme«. Nova »uniforma« je krojena po načinu kakor jo nosijo natakariji po restavracijah in lokalih na Francoskem. Obleka je temnorjave barve s svetlimi gumbi. Na rokavih nosijo znake, tako da se ločijo med seboj po »činih«. Plačilni natakarij nosi dvojne zvitke na ramah dočim ostali le ene. Nova uniforma je prav okusna. Plačilni g. Slavko je imel v tem pogledu prav posrečeno zamisel.

Domača tvornica oblek »Tivar«.

ki so znane radi svoje odlične kvalitete in radi nizke cene, je ponovno znižala svoje cene in tako nudi izredno priliko za nakup, posebno otroških oblek za Miklavža in Božič. V izložbah trgovine »Tivar« in na plakatih »Tivar« vidite nove cene. S tem je omogočen vsakomur, da si nabavi po nizki ceni novo obleko, kar bo vsak v svojem lastnem interesu gotovo izkoristil.

T. K. Triglav Maribor

priredi dne 5. decembra ob 20. uri zvečer v vseh prostorih Narodnega doma Miklavžev večer. Darila sprejema hišnik.

Nov grob.

Sinoči je umrl v Limbušu 33letni mizar državnih železnic Paucer Andrej. Pokopljejo ga jutri na limbuškem pokopališču. Blag mu spomin.

Tatvina avtomata.

V pretekli noči so zlikovci odnesli avtomat čokolade »Mirim« na Koroški cesti in ga skrili v neki hiši na Koroški cesti. Iz avtomata so pobrali vse sladkarije in ga zavili v papir. Danes zjutraj sta našla avtomat dva fanta in ga priresla na policijo.

v Narodnem domu.

Aretacije.

Včeraj je policija aretirala 22letnega Friderika P., usnjarskega pomočnika, ki je bil zadnje čase zapečen pri strojarju in usnjariju Marčiču v Slovenski Bistrici. Usnjarij Marčič je opazil, da mu je zmanjkala večja množina blaga v vrednosti 15.000 dinarjev, kakor surove ter strojene telečje in goveje kože. Aretiranec priznava le deloma tatvino. Obenem pa prizna, da je s ponarejenim ključem odpiral delavnico in tako počasi pokradel 16 kož. Policija ga bo izročila sodšču.

Vlom v izložbeno okno.

Danes okoli 5. ure zjutraj je opazil službujoči stražnik, da je bilo vlomljeno v izložbeno okno Martinčeve trgovine v Gosposki ulici. Vlomilec je pobral razno drobnarijo v vrednosti 1546 dinarjev.

Roko si je zlomil.

Včeraj je padel po nesreči v svojem stanovanju v Krekovi ulici davčni kontrolor Ludvik Jutras in si zlomil levo roko nad komolcem. Iskati je moral pomoči v splošni bolnišnici.

Najlepši Miklavžev večer 5. in 6. decembra v Veliki kavarni.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Sreda, 2. decembra. Zaprto.

Četrtek, 3. decembra ob 20. uri »Ptičar«, ab. C.

Petek, 4. decembra. Zaprto.

Sobota, 5. decembra ob 15. uri »Rdeča kapica«. Premijera. Otroška predstava.

Ptujsko gledališče.

Ponedeljek, 7. decembra ob 20. uri »Slaba vest«.

Gostovanje marib. gledališča.

Danila Gorinška spevoigra »Rdeča kapica« bo doživela svojo mariborsko krstno predstavo v soboto, 5. t. m. ob 15. uri. To bo obenem prva otroška predstava letošnje sezone. Predstavo, pri kateri sodeluje okoli 50 oseb, pripravlja režiser H. Tomašič, dirigira L. Herzog, pleše je nastudiral A. Harastović, scenske slike pa je naslikal gledališki slikar Ussar. Poleg številnega ansambla sodeluje še otroški, gledališki, pevski in plesni zbor ter gledališki orkester. Rdečo kapico je po narodnih motivih uglasbil P. Rasberger. Kljub velikim stroškom, ki so zvezani s to uprizoritvijo, veljajo običajne dramske cene. Starši, preskrbite svoji deci za Miklavža vstopnice!

Mariborski in dnevi drobiž

Občinska seja odpovedana.

Za danes zvečer napovedane občinske seje zaradi sprememb v občinski upravi ne bo. Preložena je na nedoločen čas.

Večer Narodne Odbrane

v vseh prostorih Uniona. Nastopili so razni pevski zbori: državnega ženskega učiteljskega, inženirske podčastniške šole in klasične gimnazije. Krekovo »V snegu« je odpel operni pevec g. Sancin. Na bogatem sporedu so bile tudi deklaracije in solospeli. Igrala sta orkestra »Drave« in »Katoliške omladine«. Po sporedu pa se je vršila prosta zabava. Večer Narodne Odbrane je bil prava manifestacija državne in nacionalne misli.

Tujski promet v novembru.

Priglasilo se je 1767 tujcev, od teh 492 inozemcev, in sicer 205 oseb z Dunaja, 39 iz Gradca, 248 pa iz raznih inozemskih mest.

Gostovanje našega gledališča v Ptuj.

Prvo gostovanje marib. gledališča v letošnji sezoni bo v Ptuj v ponedeljek, 7. t. m. Uprizorila se bo Anzengruberjeva komedija s petjem in godbo »Slaba vest«. Režiser Bratko Kreft je prestavil zabavno dejanje te komedije v prleško okolje ter se pojo tudi prleške narodne pesmi, kar bo za Ptuj menda še prav posebno zanimivo in privlačno. Ker so gostovanja mariborskega gledališča v Ptuj zvezana z velikimi stroški in zavisijo edino od obiska publike, posežite po vstopnicah.

O krasotah Julijskih alp

bo nocoj predaval gosp. Cveto Švigelj v Zadrugni gospodarski banki ob 20. uri.

Miklavžev večer v Sv. Lenartu v Sl. gor.

V soboto, 5. t. m. ob 5. uri pop. se vrši v Sokolskem domu v Sv. Lenartu v Slov. gor. Miklavžev večer z običajnim sporedom.

Se o znižanju najemnim

»Moj dom«, glasilo hišnih posestnikov, prinaša zopet marsikaj zanimivega v svoji zadnji številki. Kakor znano, je poživ družstva, naj hišni posestniki znižajo najemnine, kar je nato sam ban toplo priporočal, rodil velika pričakovanja. Nekateri najemniki so si, kakor smo čitali, kar sami znižali stanarino za tretjino. Toda zopet enkrat je porajala gora, rodila pa se smešna miška. Cela akcija je čudno utihnila. Kako to?

Meseca oktobra mora vsak hišni gospodar davčni upravi prijaviti dosedanje najemnine, od katerih bo v prihodnjem letu plačeval davke in doklade. Kdor bi torej znižal šele po prijavi, bi moral celo prihodnje leto plačevati davke od prej prijavljene višine, torej tudi od zneskov, ki jih niti pre el ni. Višina davkov se določa po prijavljeni najemnini, kakor jo najemniki potrdijo, in je v raznih mestih glede doklad različna. Od bruto najemnine se v Mariboru računa 23% za vodarino, gostiščino in kanalščino, nato se določi osnova za 12% zgradarino in k tej se pribe e o doklade: 35% banovinske, 32% cestne, 50% občinske in k temu še kuluk. Točen obračun izve hišni posestnik proti koncu leta s čekom, ki grozi obenem z rubežem. Bilo bi pravilno in pravično, ko bi tudi najemnik ne imel točno določene stanarine, temveč bi se ta ravnala po vsakokratnih davkih in dokladah, da bi videl, koliko pravzaprav od najemnine gospodarju v resnici ostane.

Drugi vzrok, da ni prišlo do izdatnejšega znižanja najemnin, je v tem, da se finančna oblast sama proti temu upira. »Moj dom« našteva več slučajev, ko e oblast najemnino, ki jo je gospodar v posebnega ozira vrednih slučajih nizko določil, dvignila za celih 100% in je moral gospodar celo leto plačati davke z vse-

mi dokladami vred od zneska, ki ga niti prejemal ni. Ni torej v interesu državnih dohodkov, da bi se najemnine izdatno znižale.

Na lepše pa pride: država sama je s svojo zadnjo uredbo, ko je ocenila vrednost naravnih stanovanj, naravnost dala neko merilo, žalibog tako, da daleko presega navadno najemnino. Za Ljubljano na pr. se je ocenila ena sama soba z 250 Din, k temu kuhinja s pritlikinami znese skupaj 430 Din in k temu še 17% občinskih doklad, torej skupno 503 Din. Tako računi država vrednost enosobnega stanovanja! Pa naj hišni gospodarji plačujejo davke v dosednji višini, da ne bo država prikrajšana na dohodkih, vendar pa naj vkljub temu znižajo stanarino, poreče kdo. To lahko stori in naj stori tisti bogataš, ki ne mara nobenega obrestovanja in ima hišo, kjer ni nobenih popravil in na kateri ni nobenih dolgov. Toda (za Ljubljano) »pa so skoro vsi lastniki novih hiš in hišic zadolženi najmanj do 75% stavbenih stroškov, razun tega obetajo denarni zavodi za 1932 povišanje obrestne mere za posojila, kar bo mnoge nove hišne gospodarje dovedlo do neizogibne katastrofe«.

Kakor vidimo, znižanje najemnine ni tako preprosto in ne odvisi samo od hišnih lastnikov, temveč je v zvezi z ostalimi gospodarskimi vprašanji. Nizke najemnine so lahko v državnih in samoupravnih zgradbah, če in dokler se ne gleda na rentabilnost in gre primanjkljaj na račun davkoplačevalcev. Pripominjamo pa, da vkljub tukaj navedenim in upoštevanju vrednim razlogom bi lahko in bo moral še marsikateri hišni gospodar znižati marsikako pretirano najemnino.

Pismo iz Prage

Pozdravni večer poslanika Jugoslavije v Pragi.

Prški odbor češkoslovaške-jugoslovanske lige, Jugoslovansko kolo in Jadranska straža so priredili v četrtek 26. nov. pozdravni večer našemu novemu poslaniku, ministru gosp. dr. Prvislavu Grisogonu. Svečanost se je vršila v dvorani Štefanikovega doma na trgu Petra Osvoboditelja.

Gospoda poslanca je pozdravil v imenu mesta Prage gosp. primator dr. Karl Baxa. Po kratkem orisu zgodovinskih teženj Slovanov in njih bratske ljubezni mu je želel, da bi se počutil med njimi v Pragi kar najbolj domačega. Gospod poslanik se je zahvalil za primatorjeve iskrene besede in izjavil, da bo srečen, če bo mogel doprinesti vsaj kamenček h gradbi medsebojnega spoznanja in zblizanja.

Pri umetniškem sporedu so sodelovali gosp. Zvonimir Rogoz, režiser Narodnega gledališča v Pragi, ki je recitiral par naših pesmic, gđ. Mila Kočová, članica državne opere v Pragi in g. Anton Müller, virtuoz na violini. Po sporedu se je razvila presrečna zabava pri pogrnenih mizah in ob godbi tamburaškega zbora praškega Sokola pod vodstvom g. Fr. Špota.

Literarni večer v Pragi.

Jugoslovanski pesnik gosp. Božo Lovrić, ki deluje že več let v Pragi, je te dni slavil 25letnico svojega literarnega dela. Ob tej priliki je priredilo Akademsko društvo Jugoslavija skupno s češkoslovaško-jugoslovansko ligo dne 24. nov. literarni večer. To je bila prva literarna prireditev v tem letu in se je vršila v prostoru restavracije Savarina.

Predsednik A. D. Jugoslavije gosp. Racko je pozdravil pesnika, čestital mu k plodnemu delu 25 let ter mu želel, da bi še v bodoče oral na težkem literarnem polju. Gosp. B. Lovrić je nato prečital kratko povest »Ubila jo je pot«, ki jo je napisal v Franciji, in recitiral iz svoje pesmarice »Moj stari kovčeg«, »Strast«, »Srce« in »Rodna zemlja«. Gđ. Seiferleja je odigrala par pesmic na klavirju, nakar je sledila prosta zabava s plesom ob jazzu jugoslovanskih akademikov. J.

Spominjalte se CMD

Od vozila do motornega vozila.

Star nemški rokopis, heidelberški Sachsenspiegel, iz srednjega veka vsebuje miniaturo, ki kaže, da je človek v tej dobi že izumil četverkolesen voz, katerega je potiskal z dolgimi koračaji. Štiristo let pozne e je Siviac obudil od mrtvih ta stroj, izumivši svoj »celesifer« ali brzotek, ki pa se je smatral zgolj za igračo in je bil v kratkem opuščen. V prvi polovici 19. stoletja pa je badenski baron Draš iz Sauberrouna bil srečnejši s svojo »draisino«, s katero so l. 1818. precej drajsali po javnih vrtovih. Tej iznajdbi je manjkala podnožnica (pedal), ki jo je napravil kasneje pariški kolar Michaux. Ker pa mi o pravem času vzel patenta, mu je neki Lallemand izpodbil izum. Potlej sta se sporazumela. Bikel je prišel na mednarodno razstavo l. 1867. Angleži so ga izpopolnili, nadomestivši les z jeklom in ovivši železna platišča s kavčukastim omotom. Surivay je 1869. l. patentiral prve blazine na krog'e. Proti l. 1885. je Charles Sargent, angleški delavec, nastanjen v Parizu, dodal še Gallovo verigo, kakršno je rabil slavni mehanik iz Grenobla Naucanson, pri svojih strojih. Angleški živinozdravnik Dunlop si je izmislil pnevmatiko, ki pa je šele stopnjema prišla do današnje popolnosti.

Stoletna madžarska grofica.

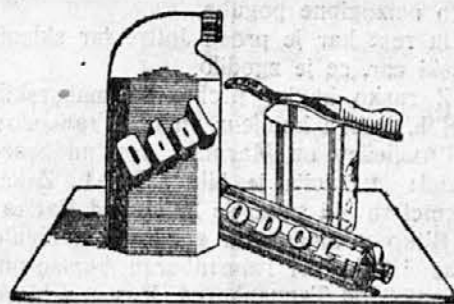
Te dni je slavila madžarska grofica Franja Erdödy svoj stoti rojstni dan. Aristokratinja je čila in zdrava. Ba e je v njenih očeh še dekliski ogenj. Na svečani proslavi, ki je trajala več dni, so bili zastopani vsi madžarski in avstrijski aristokrati.

Kaj pravi tirolski mesar o parlamentarcih?

Na nekem političnem zborovanju tirolskih obrtnikov v Innsbrucku je bil neki mesar burno pozdravljen, ker je zahteval, da bi izročili njemu vse parlamentarce in politike, ki bi jih on »strokovno in umetno poklal«.

Njemirovič-Dančenko v Rimu.

Ravnatelj moskovskega Hudožestvenega gledališča, Njemirovič-Dančenko bo režiral svoje delo »Cena življenja«, ki ga prestavlja Tatjana Pavlov na italijanski jezik, v Pimu. Obenem je izjavil, da se namerava še le po daljšem odmoru na reviji vrni v Moskvo.



Zobje so dragoceni.
Ne delajte eksperimentov, uporabljajte preizkušeno sredstvo.
ODOLO se je v 40 letih izkazal povsem svefu.
ODOLO ni nikoli razočaral.

Sokolstvo

Odborova seja društva matice.

Jutri ob 20. uri je v društveni sobi redna odborova seja. Pridite vsi! — Starosta.

Sv. Lenart v Slov. gor.

V nedeljo, dne 6. t. m. bo imel naš Sokol svojo svečano telovadno akademijo v proslavo državnega in sokolskega praznika. Pri akademiji bodo nastopili vsi oddelki z izbranimi točkami. Lanska telovadna akademija je izborna uspela in je bila prav dobro obiskana. Trdno pričakujemo, da bo tudi letošnja pokazala lepe plodove našega dela v telovadnici. — Zdravo!

Seja župnega načelstva.

Seja župnega načelstva bo danes ob 20. uri zvečer v župni sobi v Narodnem domu. — Načelnik.

Smuški odsek Sokola Maribor-matica.

Seja smuškega oddelka Sokola Maribor-matica bo v četrtek, dne 3. decembra ob 20. uri zvečer v župni sobi v Narodnem domu. Radi važnosti dnevnega reda prosim polnoštevilne udeležbe. — Venuti.

Anglija — zibelka človeštva?

Ravnatelj ameriškega muzeja za prirodoslovno znanost, dr. Hendry Fairfield Osborne, je napisal zanimivo studijo o starosti človeških okostnjakov iz predzgodovinske dobe. Na newhavenski univerzi je pričel tudi s sličnimi predavanji. Osborne je prišel do zanimivega zaključka, da niso bile na starejše naselbine na Javi, kakor se je to domnevalo, temveč, da je tekla zibel prvemu človeku na Angleškem. Učenjak je na podlagi raziskovanj predzgodovinskih lobanj dočkal, da je takozvani Piddown človek, katerega okostnjake so izkopali blizu Piddowna v Sussexu, živel najmanj pred 1,125.000 leti, medtem ko so preračunali starost Java-človeka na pol milijona let...

Velika turistična razstava v Pragi.

Te dni so na konferenci, ki se je vršila v Pragi, sklenili zastopniki tujsko-prometne propagande prirediti v Pragi prihodnje leto veliko razstavo turizma. Razstava bi bila del praškega velesejma in bi obiskovalcem predložila vse naravne krasote in starine češkoslovaške republike. Ker se vrši prihodnje leto v Pragi tudi vsesokolski zlet, pričakujejo rekorden obisk.

Nova oddajna radio postaja v ČSR.

Zadnje čase vršijo poskuse z novo emisijsko radio postajo, ki so jo zgradili v Liblici blizu Prage. Nova postaja bo oddajala z energijo 120 KW in spada med največje evropske postaje. Nadomestila bo praško oddajno postajo, ki je oddajala do sedaj z energijo 5,5 KW. Preko nove postaje se bodo vršili prenosi vseh koncertov in predavanj v Čehoslovaški, kar bo zopet nekaj za ljubitelje radija.

Konec habsburške slave.

V budimpeštanskem habsburškem gradu, kjer je še pred nedavnim lesketalo vse od zlata in srebra, poje danes — boben. Najemniki gradu dolgujejo državi ogromne vsote na zaostalih davkih. Te dni se je vršila dražba premičnin in je bil na dražbi tudi avtomobil bivšega glavnega poveljnika avstrijsko-ogerske armade, nadvojvode Friderika. Ker je avtomobil starega modela, ni bilo kupca. Neki trgovec s starim železom je ponudil za njega 40 pengov. Velike dvorane so prazne, v gradu se je naselila tišina mesto nedavnega hrupa. Sic transit gloria...

Sport

Tek Osvobojenja.

Včeraj se je vršil pod pokroviteljstvom komandanta mesta tradicionalni tek Osvobojenja, ki ga je vsako leto priredil ISSK Maribor. Proga je bila dolga približno 2100 m in je vodila od igrišča SK Maribora po Maistrovi, Kolodvorski in Aleksandrovi cesti do Trga svobode. Prvi je dospel na cilj Germovšek (SK Maraton) v času 5:45 minut. Sledili so mu Podpečan (SK Železničar) 5:50.1, Strnad (SK Svoboda) 6:1, Straub (SK Železničar) 6:3.4, Novak (SK Žel.), Skamlec (SK Maraton), Konč (SK Maribor). Popoldne je v hotelu Orel predal zastopnik komandanta mesta, g. podpolkovnik Peteln zmagovalcu pokal Toneta Vaharja, prvim petim placiranim pa lepa spominska darila.

Zagreb-Budimpešta 7:1 (3:1).

V Zagrebu se je včeraj odigrala medmestna nogometna tekma Zagreb-Budimpešta, ki je končala z visoko zmago domačinov v razmerju 7:1.

Dunaj-Beograd 4:1 (2:1).

Nogometna tekma med reprezentanca Dunaja in Beograda, ki se je vršila včeraj v Beogradu, je končala s porazom Beograda 1:4.

Občni zbor Jugoslov. Table-Tenis saveza se je včeraj vršil v Zagrebu. Pri volitvah je bila izvoljena naslednja nova uprava: predsednik dr. Zahradka, I. podpredsednik Spreitzer (Sombor), tajnik Kalogjera, blagajnik Müller, odborniki Korenčič, Rosenfeld, Nemec (Murska Sobota). Nadzorni odbor: Legenstein (Čakovec), Frutič, Pevalak (Ljubljana).

ISSK Maribor:SK Čakovec.

V nedeljo 6. t. m. gostuje v Mariboru SK Čakovec, ter bo odigral proti ISSK Mariboru prijateljsko tekmo.

Miklavžev večer

priredi v soboto, dne 5. t. m. v veliki kazinski dvorani agilni ISSK Maribor. Opozarjamo vse člane in prijatelje našega prvaka.

Smuški tečaji na Pohorju

Za časa božičnih počitnic, to je od 25. dec. do 1. jan. 1932 priredi Zimskosportni odsek SPD Maribor sledeče tečaje: 1. **Pri Mariborski koči** za začetnike pod vodstvom gosp. prof. Tavčarja iz Ljubljane. Skupen odhod dne 25. dec. 1931 ob 7. uri zjutraj z avtobusom izpred Glavnega kolodvora (tudi iz Glavnega trga) do Reke. Cene za avtobus iz Maribora do Reke Din 14 za osebo.

Preskrbljeni bodo tudi nosači, katerim se plača za prenos prtljage od Reke do Mariborske kočje Din 2 od kg. Kdor želi, da se mu prtljaga nese, mora to prej javiti, da se lahko pravočasno naroči dovolj nosačev. 2. **Pri Klopnem vrhu** za tekmovalce na dolge proge. Vadi od Saveza delegiran učitelj. Skupen odhod dne 25. dec. ob 5.40 zjutraj izpred Glavnega kolodvora do Fale. Od Fale do Klopnega vrha 3/4 peš. Ker je število tečajnikov omejeno (20) prosimo, da se prijavijo res samo oni, ki se nameravajo posvetiti smuškim tekmam. Z začetniki se ne bo mogel učitelj tega tečaja ukvarjati. 3. **Pri Ribniški koči**: tečaj za izvežbane smučarje (slalom in terenska vožnja) pod vodstvom znanega alpinista in smučarja gosp. Herberta Drogenika iz Maribora. 4. **Pri Pisljku** (to je v višini 1100 m, na polovici poti iz Ribnice proti Ribniški koči (pod vodstvom teh. vodje ZSO-SPD g. inž. Rungaldiera). Radi pomanjkanja prostorov se sprejme v tečaj ad 3. in 4. samo omejeno število (20) smučarjev. 5. **V Ribnici na Pohorju** tečaj za začetnike, namenjen zlasti T. K. Makabi iz Zagreba. Skupen odhod za tečaje ad 3., 4. in 5. dne 25. dec. 1931 zjutraj z vlakom ob 5.40 do postaje Brezno. Od tod z vozovi ali sanmi, kakor bodo pač dopuščale snežne prilike, do trga Ribnica. Nadaljnje podrobnosti se izvedo pri odseku.

On je načelen.

Ameriški farmer je prišel v nedeljo zjutraj zdravniku plačati svoj dolg. Zdravnik uljudno:

— Ali bi ne hoteli izpititi čašo whiskyja?

— Ne, hvala, gospod doktor, — je odvrnil farmer — sem predsednik abstinentov, potem pa hočem od Vas naravnost k maši, in končno sem že danes izpil tri...

Tannenberg

Ruska tragedija v mazurskih gozdovih.

Uvod.

Ruski poraz pri mazurskih jezerih je eno najzanimivejših vprašanj svetovne vojne. »Ilustrowany kuryer Codzienny« v Krakóvu je pred kratkim pisal, da se je šele sedaj dognalo vzroke zgoraj omenjenega poraza 2. ruske armade. Podajal je vzroke sledeče: »Nemci so postavili ruski armadi pri mazurskih jezerih tako rekoč past, kamor so jo vedno bolj in bolj privlačevali, dokler je niso nazadnje, uporabivši ugodnost tal, obkolili, česar se pa njen poveljnik general Samsonov ni zavedal. General Samsonov je sicer imel neke slutnje in ko je že nameraval ustaviti pohod armade ter počakati podpore, je z aeroplanom priletel ruski štabni oficir ter je generalu Samsonovu izročil povelje ruskega glavnega štapa, da se mora brez zadržke pomikati naprej. Ta oficir je bil preoblečen nemški vohun, povelje pa je bilo ponarejeno v nemškem glavnem stanu.« Tako je pisal najpopularnejši poljski časopis.

Gotovo in dognano je, da se je ruska armada pomikala vedno bolj v notranjost Nemčije in se ni ozirala na utrujenost, lakoto in na že občutno pomanjkanje municije, le zato, da reši Francijo, le zato, ker ji je to ukazal car, ki je vsakih pet minut dobival brzojavke francoskega

maršala Joffra s prošnjami, da reši Francijo neizogibne pogube.

In res: kar je prosil Joffre ter sklenil ruski car, se je zgodilo.

Z rusko krvjo, prelito na mazurskih poljih, je bila kupljena zmaga Francozov in Angležev ob Marni, z drugimi besedami: Francija je bila rešena! Zakaj Nemci so bili samo še 20 km od Pariza!

Bitko v mazurskih gozdovih nazivajo Nemci bitko pri Tannenbergu, ker so oni prihajali od Tannenbergu. Rusi pa, ki so prihajali v smeri od Soldau, jo nazivajo — Soldau.

Ruska ofenziva v vzhodno Prusijo.

Pred sedemnajstimi leti se je v gozdovih mazurskih odigral dramatičen dogodek, ki je povzročil veliko duševno bol ruskem narodu.

Ena izmed ruskih armad je bila tu nezasižena poražena, dva »korpusa« sta bila ujeta in velik del artilerije je bil izgubljen.

Ta tragedija se je zgodila v začetku »kampanje«, ko so germanski bajoneti odločali o usodi svetovne vojne na zapadni fronti...

Ofenziva prve armade ruskega generala Rennenkampfa v predele Vzhodne Prusije, ki jo je ta vršil pod pritiskom izrecne zahteve zaveznikov, se je bolj in bolj pomikala naprej...

Vsi poizkusi Nemcev, da bi zadržali pritisk ruskih divizij, so bili zaman. Nemci so zbrali vse armade, nahajajoče se v Vzh. Prusiji in jih koncentrirali pri Gumbinenu. Vsi nemški protinapadi so se raz-

bili na jeklenih stenah ruske vojske. Nemške armade so imele ogromne izgube, tako med moštvom kot v artileriji. Rezerve so bile izčrpane.

Vse nemške baterije, ki so pridružene odkrito pozicijo, so bile v trenutku pometene od ruskega ognja. V nemških četah, pretresenih po porazih in po neprestanih bojih, se je opazala duševna potrtost.

Celo v vzglednem XVII. korpusu nemškega generala Makensena se je začelo razpadanje, ki je zmagalo nad železno disciplino pruskim polkov.

Razen tega se je nepričakovano pojavila nova nevarnost na jugu v obliki druge ruske armade, ki je bila v naglici vržena v podporo korpusov generala Rennenkampfa.

Ob teh pogojih ni ošmi nemški armada pod poveljstvom generala barona Pritwitza preostalo nič drugega, kot da pospeši umik proti dolnji Visli.

Nemško poveljstvo, ki je na zapadni fronti videlo že gotovo zmago, se je moralo sprijazniti z mislijo o izgubi Vzhodne Prusije — trdnjave pruskega militarizma, izročeni poplavi kot plen »divjim Scitom«, kakor se je nemški štab izražal o ruskih vojaki. Nemci so upali, da bo črta trdnjav ob Visli, od Königsberga do Torna, vsaj za nekaj časa zaustavila neutrudljivo rusko ofenzivo. V tem času so Nemci upali zavzeti Pariz in popolnoma poraziti francoske in angleške čete ter nato poslati zmagoslavno armado na vzhod, na pomoč tem trdnjavam, in

skupno z Avstrijci končno zaustaviti prodiranje ruskih čet v notranjost Nemčije.

Toda, ko je več kot polmilijonska masa pruskim vojakov-beguncev navalila na prehode preko Visle ter se razlila v smeri prestolice — Berlina, sta psihologija in politika napravili mogočen vpliv na prvotni načrt glavnega nemškega štapa.

Strategične doktrine, da »ofenziva ne pozna odmora«, načela starega Moltkeja, šefa generalnega štapa za časa Bismarcka, »napake storjene v začetku se ne dajo tekom cele kampanje popraviti«, so bile nadomeščene s poovčnimi kompromisnimi sklepi. In nemški glavni stan je sklenil sledeče: doseči zmago na zapadni fronti ter istočasno prizadejati ruski armadi, ne zavedajoči se nevarnosti, nepričakovan udarec od zadaj. Obenem pa zavleči rusko armado v notranjost ter, izkoriščajoč ugodnost tal, uničiti njeno levo krilo. Ta manever naj bi spremenil položaj na vzhodno-pruskem vojnem pozorišču. Hindenburg prevzame poveljstvo osme nemške armade.

Da se ta načrt izvrši, je nemški glavni stan nadomestil dosedanjega poveljnika premagane osme armade, generala barona Pritwitza, ter je na njegovo mesto poklical generala von Hindenburga, ki je bil v ostavki.

(Nadaljevanje sledi.)

Za Miklavža znižane cene.



Ure, zlatnina, srebrnina, optični predmeti, servisi za likere itd. Cenena popravila z garancijo. Mulavec, Kralja Petra trg (pri državnem mostu). 5547

Pokrivala za hladilnike

pri avtomobilih se strokovno izvršijo pri Iv. Kravosu, Maribor, Aleksandrova cesta. 5422

Lepo sobo in kuhinjo

s pritliklinami oddam mladoporočencema. Primorska ul. 10. 5555

Na sokolskem večeru

v soboto je nekdo pomotoma zamenjal svoj plašč v garderobi kasarne kralja Petra. Prosimo, naj se dotični oglasi pri br. Jurinec Roman, Slomškov trg 14/I. — Sokol Maribor I. 5548

Sobo in črkoslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. X

Stanovanje,

tri parketirane sobe, kuhinja, shramba in vse pritlikline oddam s 1. januarjem. Dr. Fran Rosinova ulica 23. 5553

Smučarski loden v modri in rjavi barvi

v cenah po Din 60.—, 90.—, 110.—, 135.—, 160.—, 190.— in 220.— nudi trdka 5505

FRANJO MAJER — MARIBOR, Glavni trg 9.

Naznanilo!

Ceneno prekajeno meso zopet ceneje in sicer po Din 14.— in 15.—. Prvovrstno kakor do sedaj ca. 400 kg. Z odličnim spoštovanjem

5353

PIRŠ.

Brzojav!

Ceneno meso! Prima prekajeno. . . Din 14.—
Sveži špeh Din 10.—
Svinjsko meso Din 8.— do 10.—
dobite od četrtega, dne 3. decembra naprej pri 5. stojnici od Velike kavarne.

5552

Fridrich Weitzl, Glavni trg.

Šivalne stroje, gramofone, otroške vozčke, kolesa

popravlja Justin Gustinčič, mehanična delavnica, Maribor, Tattenbachova ul. št. 14. 5498

Kadar rabite nageljčke,

vence šopke, kličite telefonsko št. 27—66, vrtnarstvo Ivan Jemec, Maribor. 5506

Iščem sobo

s štedilnikom za takoj ali za 1. januar za 2 mirni osebi v centru mesta. Cenj. ponudbe na upravo pod šifro »točni plačnik«. 5549

Opremljeno sobo

takoj oddam. Ciril-Metodova 22, parter levo. 5543

Opremljeno sobo

oddam zakonskemu paru brez otrok. Magdalenska ulica 77. 5541

Sobo v villi

pri parku takoj oddam, Trubarjeva ulica 11/I. Istotam na prodaj jabolka, orehi, vrtno seno, monga za perilo, več ponošenih oblek, čevljev in klobukov, usnjata kratka suknja, rokavice za šoferja, dežni moški in ženski plašč, vse v dobrem stanju, železen lijak, rabljen bicikel, polovične in tričetrtinske gosle. 5550

nom te CMD



sastopniki se sprejmejo

Modne novosti

za dame in gospode ter šiviljske potrebščine v modni trgovini

ANTON PAŠ
SLOVENSKA ULICA

MIKLAVŽ

kupuje le praktična darila, kakor ročne torbice, listnice, aktovke, nahrbtnike, gamaše itd. pri Ivan Kravosu, Aleksandrova c. 13. 5512

Hiša na prodaj

v Pobrežju, Prečna ulica 4. Kuhinja, 2 sobi in kos zemlje z vsemi pritliklinami. 5539

Prazno sobo

brez štedilnika, parketirano, separirano, z elektr. razsvetljavo oddam mirni stranki v bližini Glavnega trga. Naslov v upravi. 5474

Obiščite naš pedikerski salon,

samo za Din 10.— osvežiti hočemo Vaše noge, odstraniti kurja očesa in uređiti Vaše nohte brez vsakih bolečin. 5454

Rata

Domače delo

lahko in unosno oddam boljšim gospem in gospodičnam. Vprašati najkasneje četrtek dopoldne. Banka, Aleksandrova 19. 5531

**IZRABITE
PRILIKO
OD MIKLAVŽA
DO BOŽICA**



DIN 150-120-
DIN 130-104-
DIN 110-88-

**TIVAR OBLEKE
ZA VAŠE
OTROKE**